



EUROPEAN UNION



**EU
MISSIONS**

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

**Manual “Descurcă-te singur”
(DIY) privind implicarea părților
interesate și a cetățenilor
în adaptarea la schimbările
climatice, inclusiv instrumente,
bune practici și experiențe**





CUPRINS

IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI A CETĂȚENILOR ÎN ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE	4
PASUL 1: PREGĂTIREA TERENULUI PENTRU ADAPTARE	8
PAȘII 2, 3 ȘI 4: EVALUAREA RISCURILOR CLIMATICE ȘI A VULNERABILITĂȚILOR ȘI IDENTIFICAREA, EVALUAREA ȘI SELECTAREA OPȚIUNILOR DE ADAPTARE	18
PASUL 5: PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICILOR ȘI ACȚIUNILOR DE ADAPTARE	24
PASUL 6: MONITORIZARE, EVALUARE ȘI ÎNVĂȚARE	30

Autori: Marianne Wehbe¹, Gloria Salmoral¹,
Manuel Bea¹, Elena López-Gunn¹, Richard J. Smithers².

¹ Icatalist, ² Ricardo

Email: info@mip4adapt.eu

Manuscris actualizat în martie

Vă rugăm să citați acest document ca Wehbe, M., Salmoral, G., López-Gunn, E., M. & Smithers, R.J. 2024. Manual “Descurcă-te singur” (DIY) privind implicarea părților interesate și a cetățenilor în adaptarea la schimbările climatice, inclusiv instrumente, bune practici și experiențe. Martie 2025. Misiunea UE privind adaptarea la schimbările climatice. Uniunea Europeană, Bruxelles.

Disclaimer

Acest document reflectă doar punctul de vedere al autorilor, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru nicio utilizare care ar putea fi făcută din informațiile pe care le conține. Recunoașterea materialelor publicate anterior și a lucrărilor altora a fost făcută prin citarea corespunzătoare, citarea sau ambele. Reutilizarea este autorizată cu condiția ca sursa să fie menționată și ca semnificația sau mesajul original al documentului să nu fie denaturat.

Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru nicio consecință rezultată din reutilizare. Politica de reutilizare a documentelor Comisiei Europene este pusă în aplicare prin Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei (JO L 330, 14.12.2011, p. 39).

Toate imaginile © Uniunea Europeană, dacă nu se specifică altfel.

© Uniunea Europeană, 2025



IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI A CETĂȚENILOR ÎN ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Implicarea părților interesate și a cetățenilor sporește relevanța, eficacitatea și credibilitatea planurilor de adaptare la schimbările climatice, consolidând încrederea și susținând un mandat colectiv pentru punerea în aplicare a acțiunilor de adaptare. Acest lucru se realizează prin încorporarea perspectivelor și preocupărilor locale, prin completarea abordărilor de sus în jos, prin încurajarea asumării partajate și prin clarificarea obiectivelor comune.

Elaborat de Platforma UE de implementare a misiunii pentru adaptarea la schimbările climatice (MIP4Adapt) la schimbările, acest manual DIY (Do-It-Yourself) pentru autoritățile regionale și locale pune accentul pe patru acțiuni-cheie pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor adaptarea climatică:

- **Comunicare:** furnizarea de informații clare și accesibile
- **Implicarea** părților interesate și a comunităților
- **Conectarea** părților interesate și a cetățenilor pentru a facilita colaborarea și
- **Facilitarea** acțiunii colective și individuale.



Figura 1. Pașii instrumentului de sprijin pentru adaptarea regională (RAST). Sursă: Portalul misiunii.

Manualul oferă modalități practice de implicare a părților interesate și a cetățenilor și de promovare a participării lor active la toate elementele de planificare și acțiune privind adaptarea la schimbările climatice. Manualul vă ghidează prin activități participative relevante și evidențiază instrumentele, bunele practici și exemplele de implicare a părților interesate și a cetățenilor în toți pașii ciclului de planificare a adaptării la schimbările climatice, astfel cum sunt prezentate în **Instrumentul de sprijin pentru adaptarea regională (RAST)** (Figura 1).

Activitățile participative generale (cum ar fi atelierele de lucru, grupurile de reflecție și adunările cetățenilor) și instrumentele asociate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor pot fi utilizate în diverse contexte, nu numai pentru planificarea și acțiunile de adaptare la schimbările climatice, pentru a oferi o bază solidă pentru implicare. Puteți utiliza aceste activități și instrumente participative pentru a aduna diverse perspective, a înțelege preocupările, a promova dialogul, participarea activă și crearea unui consens. Deși este posibil să nu surprindă întotdeauna toate punctele de vedere, aceste inițiative pot fi eficiente și pot constitui o bază pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a unor activități participative mai inovatoare și a instrumentelor asociate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor.



CE ESTE NOU...

Manualul original “Descurcă-te singur” (DIY) privind implicarea părților interesate și a cetățenilor în adaptarea la schimbările climatice a prezentat activitățile participative generale și instrumentele asociate. Această versiune actualizată încorporează feedback-ul de la utilizatorii primei ediții și introduce noi instrumente și orientări pentru a îmbunătăți utilizarea sa practică. Am rafinat abordările pentru implicarea diferitelor tipuri de părți interesate, inclusiv a celor din sectorul privat și din sectorul terțiar, asigurând o aplicabilitate mai largă. De asemenea, am furnizat pliante tematice axate pe activități participative și instrumente conexe pentru a facilita procesul decizional al acestora pe parcursul ciclului de planificare a adaptării. Aceste broșuri abordează:

- **Implicarea creativă** în vederea valorificării creativității pentru adaptarea la schimbările climatice care promovează reziliența. Activitățile participative creative și instrumentele asociate pot contribui la captarea unei game mai largi de perspective, permițând oamenilor să se simtă liberi să se exprime și să contribuie în moduri diverse, artistice și originale. Implicarea creativă favorizează conexiunile emoționale, schimbul de cunoștințe, crearea de comunități, inspirarea acțiunilor și influențarea politicilor climatice.
- **Implicarea sectorului privat**, în special în identificarea și punerea în aplicare a acțiunilor de adaptare la schimbările climatice și a soluțiilor inovatoare. Sectorul privat dispune de resurse, expertiză și capacitate de inovare pentru a contribui în mod semnificativ la acțiunile climatice. Prin implicarea întreprinderilor în elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor climatice, puteți valorifica potențialul acestora de a promova practici durabile care sprijină adaptarea la schimbările climatice. Colaborarea dintre sectorul public și cel privat poate duce la dezvoltarea unor soluții eficiente și inovatoare care să abordeze vulnerabilitățile și riscurile climatice, îmbunătățind adaptarea din punct de vedere ecologic, social și economic.
- **Sprijinirea grupurilor vulnerabile** pentru a se asigura că acțiunile climatice sunt incluzive. Cei care pot fi cel mai mult afectați de schimbările climatice au adesea nevoie de intervenții specifice pentru a se adapta la condițiile în schimbare și pentru a-și consolida rezistența. Inițiativele se pot concentra pe asigurarea accesului la resurse, învățare reciprocă și sisteme de sprijin care să permită grupurilor vulnerabile să participe la planificarea și implementarea adaptării la schimbările climatice. Responsabilizarea acestor comunități necesită implicarea lor activă în identificarea și prioritizarea vulnerabilităților lor unice și a deficiențelor de capacitate în adaptarea la pericolele legate de climă. Aceasta presupune ca membrii grupului să identifice, să prioritizeze și să pună în aplicare acțiuni de adaptare la schimbările climatice care să răspundă nevoilor lor.

Prin **adoptarea unei abordări la nivelul întregii societăți** și prin implicarea activă a tuturor tipurilor de părți interesate și cetățeni, vă puteți asigura că nimeni nu este lăsat în urmă, puteți promova justiția socială și puteți spori eficacitatea adaptării la schimbările climatice pentru a reduce vulnerabilitățile și riscurile și pentru a crește reziliența.

Pentru a utiliza manualul în mod eficient, începeți prin a revizui Pasul 1 al RAST, care este esențial pentru dezvoltarea strategiei de implicare și comunicare. Acest pas fundamental vă va ajuta să implicați părțile interesate și cetățenii pe tot parcursul procesului de planificare a adaptării la schimbările climatice.

Pe măsură ce avansați, parcurgeți manualul în funcție de nevoile dumneavoastră specifice. Utilizați manualul ca o resursă flexibilă și cuprinzătoare, selectând părțile care răspund cel mai bine obiectivelor dumneavoastră. Fiecare secțiune corespunde unui pas diferit al ciclului de planificare și poate fi accesată independent.

Iată cum să profitați la maximum de fiecare secțiune:

- **Flyere tematice:** Începeți cu acestea pentru o prezentare generală rapidă a exemplelor de instrumente.
- **Tabele cu pași RAST:** Utilizați aceste tabele pentru a găsi descrieri detaliate ale instrumentelor.

În manual, puteți găsi linkuri directe pentru informații suplimentare despre fiecare instrument, cu exemple de aplicații și bune practici. Sunt incluse toate instrumentele din versiunea anterioară, cu unele suplimentare privind modul de implicare a diferitelor tipuri de părți interesate.

Manualul urmează RAST, prezentând activități participative specifice și instrumente asociate, bune practici și experiențe legate de implicarea părților interesate și a cetățenilor în fiecare pas a ciclului de planificare a adaptării la schimbările climatice.

Selectarea activităților participative și a instrumentelor asociate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor în planificarea și acțiunea de adaptare la schimbările climatice depinde de obiectivele fiecărui pas și de obiectivele dumneavoastră generale. Acestea pot include schimbul de informații, efectuarea de analize comune, promovarea învățării reciproce, facilitarea procesului decizional colectiv și implicarea anumitor părți interesate. În funcție de cunoștințele și capacitățile dvs. interne, poate fi util să apelați la serviciile unui consultant pentru a vă sprijini în angajarea eficientă a părților interesate din sectorul public, privat și terțiar, precum și a cetățenilor și în desfășurarea activităților participative și a instrumentelor asociate.

Vă rugăm să rețineți că, indiferent de stadiul în care ați avansat în ciclul de adaptare, este important să citiți Pasul 1, care abordează elaborarea unei strategii de implicare și comunicare. Puteți să vă perfecționați și să vă adaptați strategia de implicare și comunicare pe măsură ce treceți prin pașii ciclului de planificare a adaptării la schimbările climatice.

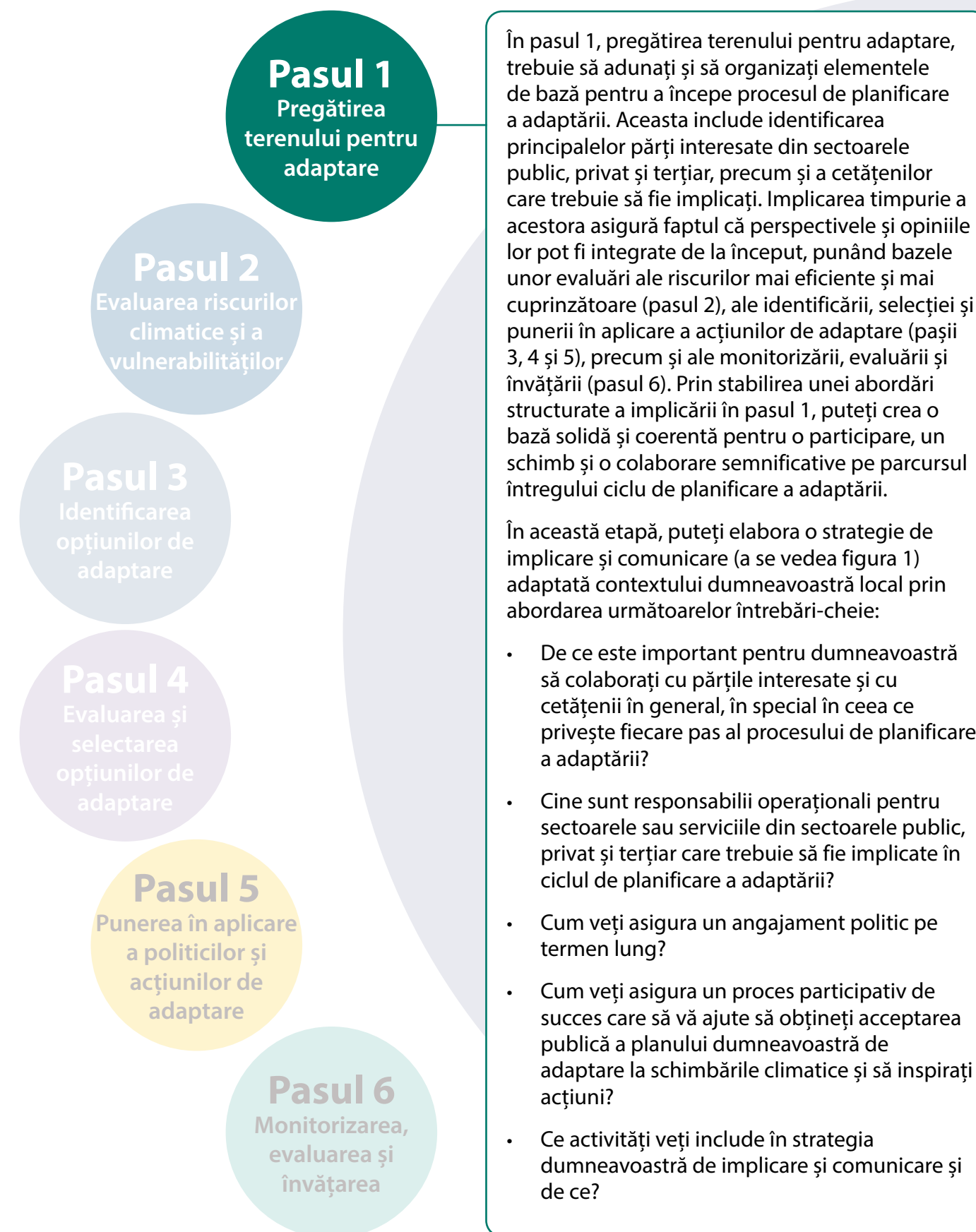
PASUL 1: PREGĂTIREA TERENULUI PENTRU ADAPTARE

Cum să citiți această secțiune:

Începeți prin a revizui obiectivele dvs. de implicare a părților interesate și a cetățenilor la pasul 1 a RAST pentru a înțelege motivele pentru care faceți acest lucru. Această secțiune explică importanța implicării timpurii a părților interesate și a cetățenilor. Explorați exemplele practice furnizate pentru elaborarea unei strategii de implicare și comunicare. Acest lucru va pune bazele unor evaluări mai eficiente ale riscurilor și ale elaborării de politici în pașii ulteriori.

Obiectivele acestei secțiuni:

- Prezentare generală a primului pas al RAST: pregătirea bazei pentru ciclul de adaptare la schimbările climatice.
- Se concentrează pe implicarea timpurie în proces a părților interesate din sectoarele public, privat și terțiar și a cetățenilor.
- Subliniază importanța activităților participative pentru a încuraja colaborarea.
- Oferă exemple practice pentru dezvoltarea unei strategii de implicare care să asigure o planificare incluzivă și eficientă a adaptării.





Pentru început, puteți efectua o cartografiere a părților interesate și o analiză a rețelei. De exemplu, **ghidul RESIN** sugerează:

- Identificarea părților interesate din sectoarele public, privat și terțiar prin intermediul unui exercițiu de cartografiere a părților interesate
- Clasificarea părților interesate utilizând o **matrice de influență și interes** pentru a evalua nivelul lor de putere și angajament în eforturile de adaptare la schimbările climatice și pentru a face distincția între:
 - Actori-cheie (influență ridicată, interes ridicat): Părțile interesate esențiale care ar trebui să fie implicate activ în procesul decizional
 - Apărători cheie (influență ridicată, interes scăzut): Actorii puternici, dar mai puțin implicați, care ar trebui menținuți satisfăcuți pentru a preveni rezistența
 - Susținători puternici (influență scăzută, interes ridicat): Părți interesate implicate care, deși nu au putere de decizie, pot aduce sprijin
 - Alți actori (influență scăzută, interes scăzut): Mai puțin relevant inițial, dar ar trebui monitorizat pentru eventuale schimbări de influență sau de interes
- Analizarea relațiilor dintre părțile interesate (a se vedea **orientările introductive pentru analiza rețelelor sociale**).

De asemenea, puteți utiliza o matrice RACI pentru a-i stabili pe cei care trebuie să fie:

- **Responsabili**, adică cei care gestionează sectoare, sisteme sau active în cadrul procesului de planificare a adaptării
- **Responsabili**, adică cei care iau decizii-cheie și supraveghează procesul
- **Consultare**, adică includerea experților și consilierilor care pot furniza informații esențiale
- **Informat**, adică incluzând pe cei afectați de schimbările climatice și pe cei care ar putea beneficia de pe urma acțiunilor de adaptare.

Împreună, matricea influență-interes și matricea RACI pot contribui la elaborarea unei strategii de implicare și comunicare incluzive și bine coordonate, care să identifice persoanele pe care trebuie să le implicați și modul în care trebuie să o faceți în fiecare pas al procesului de adaptare.

Comunicarea eficace și implicarea trebuie să asigure transmiterea clară a mesajelor-cheie către publicul țintă prin cele mai adecvate mijloace, inclusiv prin activități participative. Mesajele trebuie să fie adaptate pentru a corespunde caracteristicilor, priorităților și preocupărilor publicului, fie că este vorba de factori de decizie, practicieni, experți sau publicul larg. Utilizarea unui conținut clar, relevant și atractiv, a unor povești captivante, a unui limbaj accesibil și a unor elemente vizuale contribuie la promovarea înțelegerii, colaborării, implicării și sprijinului pentru acțiunile de adaptare.

Dacă sunteți o autoritate regională sau locală mare, cu capacitatea și resursele necesare, ați putea lua în considerare dezvoltarea unei **comunități de practici** (a se vedea **Manualul comunității de practici**) care să implice părțile interesate relevante din sectorul public, privat și terțiar și/sau o adunare a cetățenilor care să fie implicată în toți pașii ulteriori (a se vedea tabelul 1). Cu toate acestea, merită să vă asigurați că puteți susține o comunitate de practică sau o adunare a cetățenilor pe termen lung înainte de a vă angaja în crearea acestora.

Tabelul 1 oferă informații sumare despre o gamă largă de activități participative, instrumente asociate și bune practici, pe care le puteți găsi utile.

Pentru a continua să consolidăm înțelegerea reciprocă a autorităților regionale și locale cu privire la cel mai bun mod de implicare a părților interesate și a cetățenilor în adaptarea la schimbările climatice, vă rugăm profitați de ocazie pentru a vă prezenta eforturile prin furnizarea de **povești de adaptare** pentru **portalul misiunii** și prin contribuția la **Comunitatea de practici a misiunii UE de adaptare**. Comunitatea organizează seminarii și permite colaborarea între toți cei care contribuie la îndeplinirea misiunii în întreaga Europă. În plus, ar putea fi util să vă alăturați **Comunității de practici a Centrului de competență privind democrația participativă și deliberativă (CC-DEMOS)**, care oferă oportunități de a face schimb de experiență, de a îmbunătăți procesele participative și de a consolida implicarea părților interesate în politicile de adaptare. Condușă de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene, această inițiativă oferă formare, colaborare în domeniul cercetării și o platformă pentru schimbul de bune practici privind democrația participativă și deliberativă.



Tabelul1. Activități participative recomandate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor la pasul 1: Pregătirea terenului pentru adaptare.

Activitate participativă	Grupul țintă	De ce să folosiți această activitate în pasul 1?	Considerații	Exemple de instrumente utile, bune practici și experiențe
Cartografierea și analiza părților interesate	Părțile interesate	Analiza comună pentru identificarea și clasificarea părților interesate. Esențial pentru crearea bazei de dovezi, a sprijinului politic, pentru stabilirea structurilor de guvernare și pentru identificarea și analizarea părților interesate și a rolurilor acestora.	Identificarea și implicarea exacte Posibile prejudecăți în clasificare	Instrumente utile Metodologia și orientările RESIN pentru cartografierea părților interesate; clasificarea și prioritizarea părților interesate utilizând analiza rețelei sociale ; atribuirea rolurilor și responsabilităților utilizând matricea RACI . Bune practici și experiențe Rețeaua părților interesate din cadrul Consiliului Județean Rogaland ; modul de implicare a ecosistemului inovatorilor printr-o abordare inovatoare în regiunea Blekinge ; un plan de acțiune al părților interesate cheie în regiunea Andaluzia .
Comunități de practici	Părți interesate; cetățeni	Implicarea și consultarea cu privire la deciziile ciclului de planificare a adaptării la schimbările climatice. Ajută la înțelegerea reciprocă, la construirea bazei de dovezi și la crearea de structuri de guvernare prin învățare reciprocă și colaborare.	Este necesară o strategie de implicare susținută	Instrumente utile EU-JRC's Community of Practice Playbook ; Articol specific privind comunitățile de practică și schimbările climatice . Bune practici și experiențe COP regional în Centre-Val de Loire pentru a transpune ambițiile de mediu în acțiuni concrete; proiectul UE Digital Water City cu o comunitate de practici axată pe abordarea provocărilor schimbărilor climatice pentru sectorul apei și a noilor tehnologii.
Ansamblu climatic	Cetățeni	Asigurarea participării cu succes. Esențiale pentru crearea unui spațiu sigur pentru dezbateri și deliberări, sprijin politic, asumarea problemelor și sensibilizarea cu privire la planurile de adaptare.	Cerințe organizatorice și logistice ridicate	Instrumente utile Set de instrumente pentru Climate Assembly și Living Lab din cadrul proiectului CLIMAS ; UE resurse privind Climate Assembly în cadrul KNOCA (Knowledge Network on Climate Assemblies). Bune practici și experiențe Experiențe inspiraționale în Westminster , Scoția , Cracovia , Catalonia , Milano , Cambridge și Zagreb .
Povestire	Cetățeni	Comunicarea impactului climatic prin intermediul narațiunilor. Eficace pentru comunicarea adaptării, sensibilizarea și învățarea reciprocă.	Eficacitatea depinde de calitatea narațiunii	Instrumente utile Proiectul ParCos ; Harta poveștii climatice a lui Ambrogio și Gaia . Bune practici și experiențe Experiență de povestire în Nantes Metropole ; Instrumentul Climate Story din regiunea Auvergne-Rhône-Alpes Énergie Environnement (AURA-EE).
Promenada climatică	Cetățeni	Implicarea cetățenilor prin experiențe interactive. Acesta facilitează sensibilizarea și învățarea reciprocă în materie de adaptare într-un mod atractiv.	Depinde de vreme, poate să nu atragă toate audiențele	Instrumente utile Climate City Walk a Pactului pentru climă; Climate Walk și Wanderers of Changing Worlds proiectul. Bune practici și experiențe Plimbarea pentru climă în orașul Graz .
Festivalul climei	Cetățeni	Schimbul de informații și învățarea reciprocă prin implicarea cetățenilor prin evenimente artistice, spectacole și expoziții interactive. Util pentru sensibilizare, sprijin politic și angajarea unui public larg și numeros.	Efort organizațional ridicat	Bune practici și experiențe Festivaluri climatice la Galway și Edinburgh ; Festivalul serviciilor climatice și al inovării Climateeurope2 de la Veneția ; Festivalul Climax de la Bordeaux .
Formare în domeniul rezilienței în afaceri	Părțile interesate	Programe sau activități care consolidează capacitățile întreprinderilor de a evalua vulnerabilitățile și de a elabora strategii de adaptare.	Împuternicește cu cunoștințe și instrumente. Necesită angajament și resurse susținute.	Bune practici și experiențe Scoția cu ateliere pentru întreprinderile mici afectate de eroziunea costieră .



PUNCTE CHEIE DE CARE TREBUIE SĂ ȚINEȚI CONT ATUNCI CÂND VĂ ELABORAȚI STRATEGIA DE IMPLICARE ȘI COMUNICARE

STABILIȚI-VĂ SCOPURILE ȘI MĂSURILE DE SUCCES

- Identificați scopurile specifice pentru implicarea și comunicarea cu părțile interesate și cu cetățenii, în funcție de fiecare pas al RAST
- Identificați modul în care veți măsura succesul activităților de implicare și comunicare.

IDENTIFICAȚI CINE TREBUIE SĂ FIE IMPLICAT ȘI ÎN CE ETAPE

- Utilizați o matrice de influență-interes și o matrice RACI pentru a identifica principalele părți interesate și cetățenii cu care trebuie să vă angajați sau să comunicați. Acest lucru va contribui la asigurarea unui angajament politic pe termen lung și la stabilirea unei guvernante eficiente a planificării și implementării adaptării. De asemenea, asigură relevanța, credibilitatea și legitimitatea planului dumneavoastră. În plus, ajută la identificarea celor a căror înțelegere și sprijin sunt esențiale pentru o punere în aplicare de succes.
- Unele părți interesate și cetățeni vor fi relevanți pentru toți pașii procesului de planificare a adaptării, în timp ce alții vor fi relevanți doar pentru anumiți pași. Atunci când începeți fiecare pas următor, este recomandat să analizați care sunt părțile interesate care trebuie implicate. În pașii 2, 3 și 4, acestea vor include persoanele care trebuie să participe datorită responsabilităților, responsabilităților sau expertizei lor cu privire la sectoarele care vor fi abordate în evaluările vulnerabilităților climatice, riscurilor și opțiunilor de adaptare. În pasul 5, la elaborarea planurilor de punere în aplicare, persoanele care trebuie implicate vor include organizațiile și persoanele care trebuie să contribuie în calitate de potențiali parteneri de punere în aplicare sau finanțatori.

PROMOVAREA ANGAJAMENTULUI DURABIL

- Identificarea activităților participative adecvate și a instrumentelor asociate pentru implicarea părților interesate din sectorul public și privat și a cetățenilor prin elaborarea unei foi de parcurs schematice a activităților participative pentru fiecare pas al RAST (a se vedea figura 2)
- Clarificarea beneficiilor implicării pentru autoritatea dvs. regională sau locală, părțile interesate și cetățeni, inclusiv gestionarea așteptărilor și crearea unui sentiment de comunitate.
- Prezentarea resurselor necesare și durata preconizată a fiecărei activități participative. Rețineți că este posibil ca durata procesului de implicare să necesite modificări în timp.

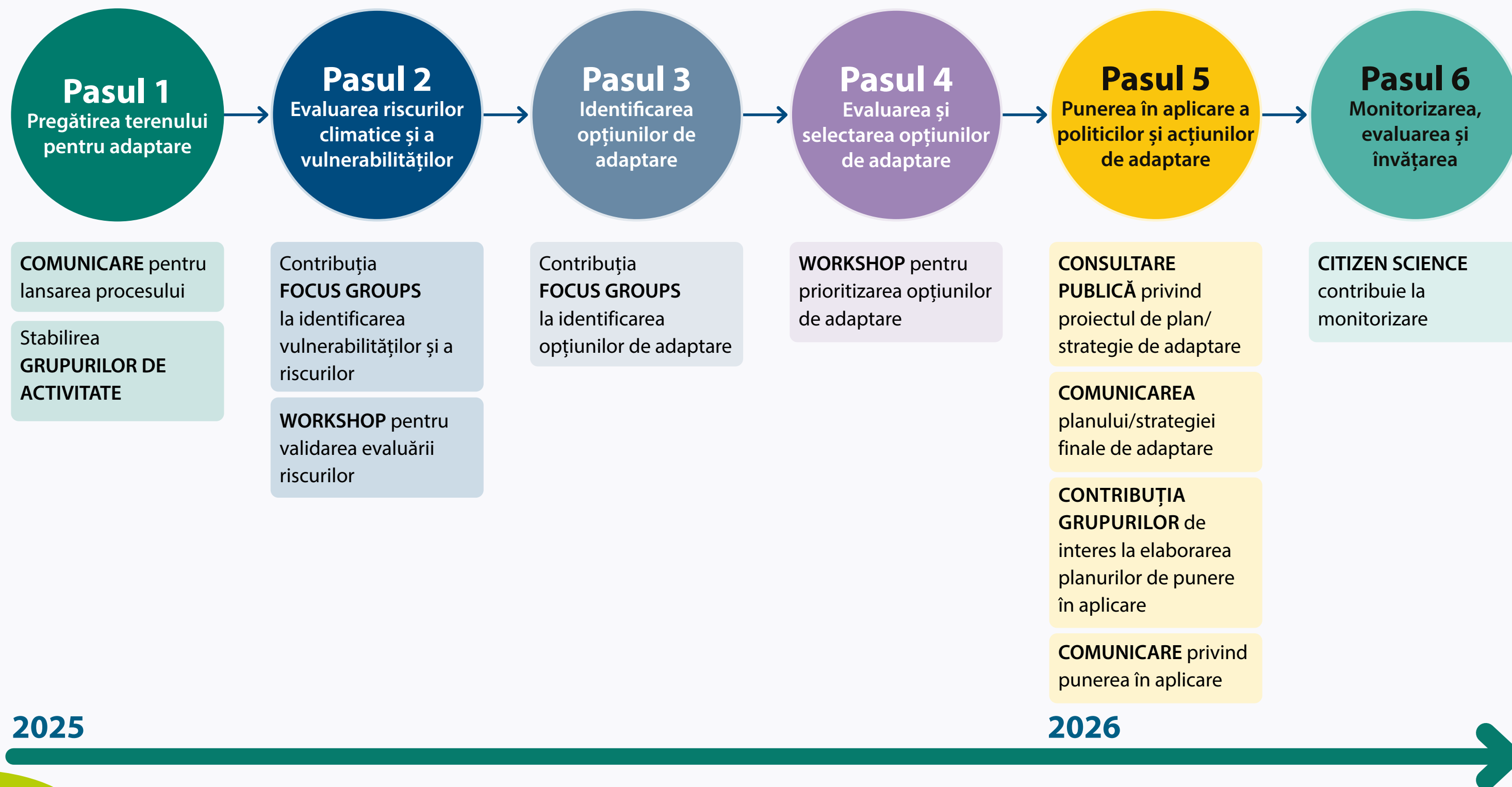
ASIGURAREA UNEI COMUNICĂRI EFICIENTE

- Identificarea mesajelor-cheie, a publicului țintă și a canalelor de comunicare adecvate, la fiecare pas al RAST.
- Adaptarea comunicărilor pentru a rezona cu prioritățile, preocupările și motivațiile părților interesate.
- Utilizarea formatelor clare, captivante și atractive din punct de vedere vizual pentru a spori înțelegerea și participarea.



Reuniunea părților interesate a Consiliului Municipal pentru Acțiunea Climatică din Torres Vedras (CMAC), martie 2024

Figura 2. Exemplu de strategie de implicare și comunicare care detaliază activitățile participative la diferiți pași RAST





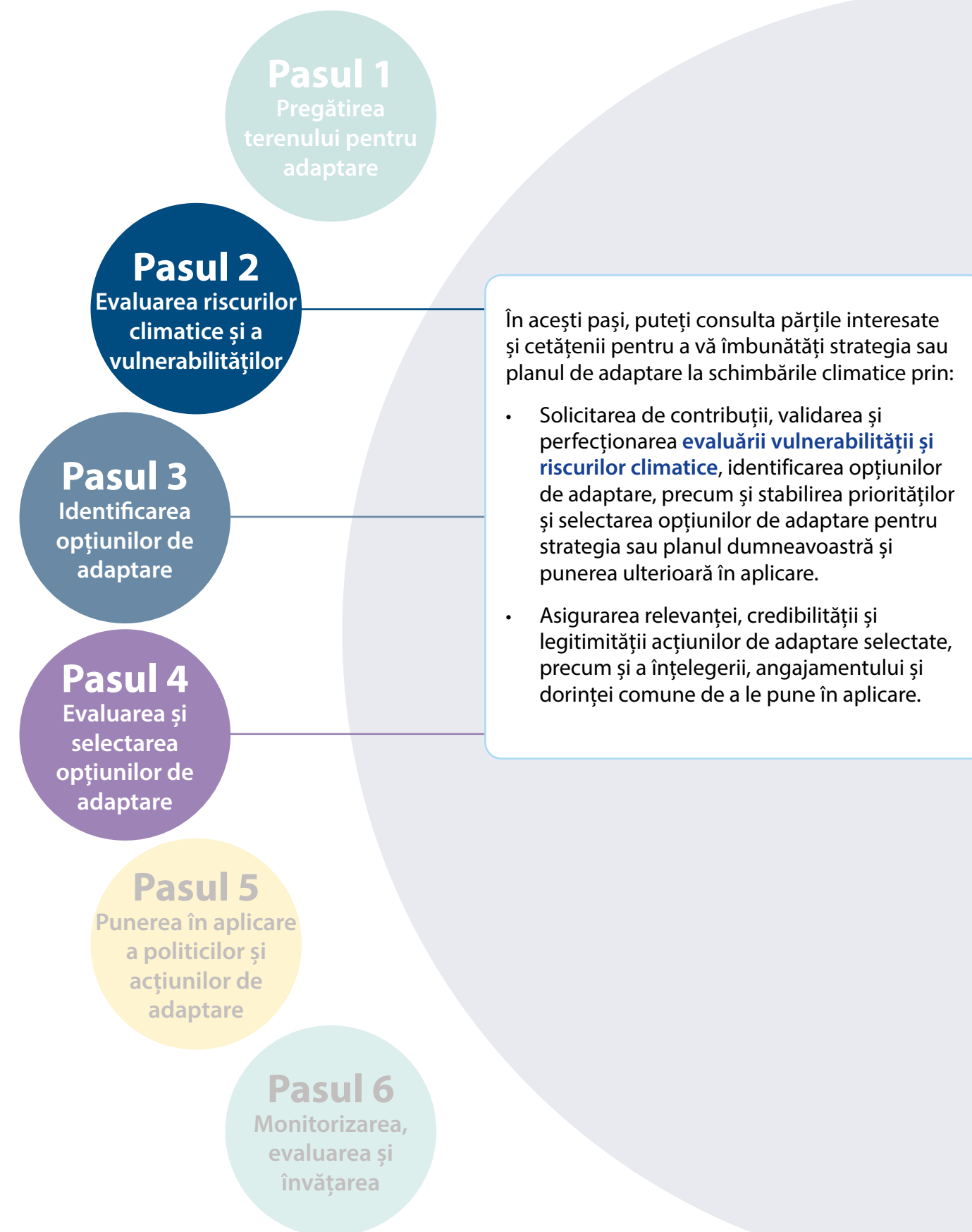
PAȘII 2, 3 ȘI 4: EVALUAREA RISCURILOR CLIMATICE ȘI A VULNERABILITĂȚILOR ȘI IDENTIFICAREA, EVALUAREA ȘI SELECTAREA OPȚIUNILOR DE ADAPTARE

Cum să citiți această secțiune:

Începeți prin a revizui obiectivele pentru a înțelege scopul acestei secțiuni, care explică modul în care părțile interesate și cetățenii pot fi implicați în pașii 2, 3 și 4 ai RAST. Acești pași oferă oportunități de a asigura contribuția și validarea evaluărilor dumneavoastră ale riscurilor climatice și ale opțiunilor de adaptare. Secțiunea prezintă activități participative specifice și instrumente conexe care pot fi utilizate pentru a ajunge la părțile interesate și la cetățeni, pentru a-i conecta și a-i implica.

Obiectivele acestei secțiuni:

- Explică modul în care părțile interesate și cetățenii pot fi consultați în timpul pașilor 2, 3 și 4 ai RAST.
- Evidențiază activitățile participative și instrumentele aferente pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor, inclusiv exemple de bune practici.
- Subliniază necesitatea de a gestiona așteptările pentru a sprijini procesul decizional și de a crea consens pe parcursul acestor pași pentru grupurile vulnerabile.





PAȘII 2, 3 ȘI 4:

EVALUAREA RISCURILOR CLIMATICE ȘI A VULNERABILITĂȚILOR ȘI IDENTIFICAREA, EVALUAREA ȘI SELECTAREA OPȚIUNILOR DE ADAPTARE

GRUPURI DE DISCUȚII ȘI ATELIERE DE LUCRU

Grupurile de discuții oferă posibilitatea de a obține informații și validări cu privire la sectoare sau teme individuale, în special din partea celor care sunt responsabili, răspunzători sau care au expertiză specifică din sectorul public, privat și terțiar. Ulterior, reunirea în ateliere de lucru a tuturor acestor grupuri de discuții individuale poate oferi posibilitatea de a identifica și rezolva sinergiile și compromisurile între sectoare și teme. Aceasta include abordarea impactului indirect, a efectelor de propagare și a posibilei inadaptări.

Pentru schimbul de cunoștințe, învățarea socială și co-crearea de noi idei, sunt recomandate formatele de atelier precum **World Café**, **Fish Bowl**, exercițiile de joc de rol și **Pro Action Café**. Aceste metode creează spații deschise și interactive pentru dialog, contribuind la generarea unor perspective diverse și a unei înțelegeri comune.

SONDAJE PENTRU CETĂȚENI

Puteți elabora sondaje pentru a consulta cetățenii cu privire la percepțiile, preocupările și motivațiile lor referitoare la vulnerabilitățile climatice, riscuri și opțiuni de adaptare. Printre exemple se **numără sondajul privind schimbările climatice din Valladolid - ES, sondajul din cadrul proiectului KNOWING EU privind adaptarea la schimbările climatice și sondajul cetățenilor din cadrul proiectului IMPETUS în șapte regiuni bioclimatice din Europa**. Înțelegerea percepțiilor, preocupărilor și motivațiilor colective este esențială pentru dezvoltarea și punerea în aplicare cu succes a strategiei sau a planului de adaptare la schimbările climatice. Aceasta vă poate oferi informații valoroase cu privire la potențialele obstacole în calea acțiunilor de adaptare și vă poate ajuta să vă elaborați strategia sau planul de adaptare la schimbările climatice în conformitate cu nevoile și așteptările cetățenilor, sporind astfel relevanța și aprecierea acestora

LABORATOARE VII

Un laborator viu este un mediu real de testare în care soluțiile sunt create în comun, testate și perfecționate. Acesta poate permite evaluarea în comun a riscurilor climatice și a opțiunilor de adaptare cu cei care sunt expuși riscului și/sau care pot beneficia de soluțiile propuse.

Un bun exemplu este proiectul UE **FEAST**, care utilizează medii experimentale axate pe utilizator pentru a implica grupurile vulnerabile, obținând informații de la acestea pentru a aborda barierele economice și geografice din calea adoptării dietelor durabile. Există alții care lucrează la transformarea **anxietății legate de climă** în înșelăciune, cum ar fi cei din proiectele **CALM-EY** și **EMBRACE** din Lituania, Italia și Grecia, care abordează răspunsurile emoționale la schimbările climatice și încearcă să promoveze învățarea reciprocă și reziliența. Aceste laboratoare vii transformă anxietatea în implicare proactivă, asigurându-se că bunăstarea emoțională este luată în considerare la evaluarea principalelor riscuri și vulnerabilități, la stabilirea priorităților și obiectivelor de adaptare și la selectarea opțiunilor de adaptare adecvate prin facilitarea calificată și responsabilizarea comunității.

INSTRUMENTE PARTICIPATIVE

Există o multitudine de instrumente participative bine dovedite (cum ar fi **ghidul MSP**) care pot fi utilizate de grupurile de discuție sau de atelierele părților interesate pentru a facilita contribuțiile și a avansa pașii 2, 3 și 4. Instrumente precum vizionarea, **problema pentagonală**, **cartografierea participativă**, **cercurile de studiu** și cartografierea cognitivă pot fi utile atunci când se încearcă stabilirea unui teren comun. În plus față de aceste instrumente participative, alte formate structurate, precum laboratoarele de inovare colaborativă, oferă medii dedicate principalelor părți interesate (inclusiv societății civile, cercetătorilor, factorilor de decizie politică și întreprinderilor) pentru a co-dezvolta și prototipuri de soluții. Aceste laboratoare facilitează rezolvarea creativă a problemelor prin încurajarea colaborării interdisciplinare și a experimentării iterative. Alte opțiuni sunt hackathon-urile, care sunt evenimente intensive, limitate în timp, în cadrul cărora diverse echipe proiectează și testează rapid soluții inovatoare la provocări specifice. Acestea reunesc experți tehnici, practicieni, factori de decizie și pot genera idei și accelera dezvoltarea de strategii practice de adaptare.

Există, de asemenea, instrumente care vă ajută să gestionați așteptările cu privire la roluri și aspirații, să încorporați diverse perspective în procesul decizional și să ajungeți la un consens pentru a lua măsuri în ceea ce privește stabilirea priorităților și selectarea opțiunilor de adaptare, inclusiv **analiza participativă multicriterială**, **forumuri deschise**, și **round-robin**. Analiza multicriterială participativă permite părților interesate să se implice activ în definirea criteriilor de evaluare, atribuirea unei importanțe relative acestor criterii și punctarea diferitelor opțiuni de adaptare. Prin intermediul atelierelor, al discuțiilor deliberative și al exercițiilor interactive, părțile interesate, inclusiv factorii de decizie politică, comunitățile locale, întreprinderile, cercetătorii, își pot exprima prioritățile și pot ajunge la o înțelegere comună a celor mai eficiente și fezabile strategii de adaptare. Acest instrument participativ este esențial pentru pasul 4 și asigură faptul că deciziile reflectă perspective multiple, consolidează legitimitatea și sporesc implicarea locală în acțiunile selectate

Tabelul 2 prezintă alte activități participative. Obiectivele dvs. de implicare și comunicare cu părțile interesate și cu cetățenii în pașii 2, 3 și 4 ar trebui să vă ghideze alegerea activităților participative.



Reuniunea inaugurală a Consiliului Municipal de Mediu din Setúbal (CME), septembrie 2024



PAȘII 2, 3 ȘI 4:

EVALUAREA RISCURILOR CLIMATICE ȘI A VULNERABILITĂȚILOR ȘI IDENTIFICAREA, EVALUAREA ȘI SELECTAREA OPȚIUNILOR DE ADAPTARE

Tabelul 2. Activități participative recomandate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor în pașii 2, 3 și 4: Evaluarea riscurilor climatice și a vulnerabilităților și identificarea, evaluarea și selectarea opțiunilor de adaptare

Activitate participativă	Grupul țintă	De ce să folosiți această activitate în pașii 2, 3 și 4?	Considerații	Exemple de instrumente utile, bune practici și experiențe
Atelier participativ	Părți interesate; cetățeni	Identificarea riscurilor climatice și a vulnerabilităților (pasul 2), explorarea opțiunilor de adaptare (pasul 3) și evaluarea/ selectarea măsurilor (pasul 4) prin promovarea învățării reciproce, ascultarea activă și instrumente specifice de implicare și tehnici de facilitare.	Provocări legate de coordonare și facilitare	Instrumente utile Create your future - Atelier participativ pentru crearea de obiective pentru eforturile de adaptare la schimbările climatice; simulări de jocuri de rol pentru luarea deciziilor privind schimbările climatice; sprijinirea deciziilor de adaptare prin planificarea scenariilor; The Playbook Version 5 of TransformAr privind modul de organizare a unui atelier participativ utilizat în diferite regiuni și orașe din Europa. Bune practici și experiențe Proiectul “Scenarii pentru o Europă durabilă în 2050”; ateliere participative din cadrul proiectului UE REXUS; atelier privind provocările și oportunitățile pentru adaptarea la schimbările climatice în cadrul Copernicus, observarea Pământului și peisajul politic; proiectul ISWEL, în planificarea adaptării scenariilor.
Grupuri de discuție	Cetățeni	Eficiente pentru discuții aprofundate în vederea explorării detaliate a riscurilor climatice (pasul 2), a colectării de informații privind potențialele opțiuni de adaptare (pasul 3) și a rafinării criteriilor de selecție (pasul 4).	Este posibil să nu reprezinte opiniile comunității în general	Instrumente utile EIP-AGRI 46 Focus Groups; Focus Group pe tema “Planuri de tranziție privind atenuarea schimbărilor climatice”. Bune practici și experiențe CREST Focus Group privind reziliența infrastructurii urbane la schimbările climatice în Bordeaux.
Campanie de sensibilizare	Părți interesate; cetățeni	Important pentru construirea bazei de dovezi, creșterea gradului de conștientizare a publicului și asigurarea schimbului de informații privind riscurile climatice (pasul 2). Promovarea potențialelor opțiuni de adaptare (pasul 3) și asigurarea acceptării de către părțile interesate a măsurilor selectate (pasul 4).	Necesită un efort susținut pentru a menține angajamentul	Bune practici și experiențe “Tu controlezi clima”, o campanie lansată de Comisia Europeană; campania de sensibilizare a publicului “Țările de Jos trăiesc cu apă” (video); programul Zaragoza Water Saving City.
Sondaj pentru cetățeni	Cetățeni	Colectarea unei game largi de percepții privind riscurile climatice și vulnerabilitățile (pasul 2), măsurarea sprijinului pentru opțiunile de adaptare (pasul 3) și fundamentarea selecției măsurilor (pasul 4).	Profundzime limitată a informațiilor, prejudecăți potențiale, comunități specifice de atins	Bune practici și experiențe Sondaje privind percepția climei realizate de administrațiile locale, cum ar fi sondajul lansat de proiectul IMPETUS finanțat de UE; consultarea deschisă a cu privire la strategia UE de adaptare la schimbările climatice Comisiei Europene; sondaje realizate de cetățeni în Dresda și Valladolid; sondajul proiectului KNOWING EU.
Laboratoare vii	Părți interesate; cetățeni	Evaluarea în comun, într-un mediu real, a riscurilor climatice și a opțiunilor de adaptare (pasul 2 și pasul 3) și rafinarea iterativă a măsurilor selectate (pasul 4).	Configurare complexă, necesită gestionare continuă	Bune practici și experiențe Asociația EuCliPa pentru climă și laboratoarele sale; laboratoarele vii pentru adaptarea la schimbările climatice din cadrul proiectului Score; laboratoarele vii ECO-READY; laboratoarele vii I-CISK care dezvoltă servicii climatice centrate pe om prin cercetare-acțiune în punctele cheie ale Europei și Africii în materie de schimbări climatice.
Hackathons	Părțile interesate	Generarea de opțiuni inovatoare de adaptare (pasul 3) și evaluarea în colaborare a măsurilor potențiale (pasul 4).	Angajament de timp intens, necesită facilitare	Bune practici și experiențe Hackathons pentru dezvoltarea de soluții tehnologice climatice, cum ar fi windeurope hackathon, climate hackathon și pentru cetățeni și cercetători; inițiativa “EU Sparks for Climate” organizează o serie de hackathons online în mai multe țări.
Analiza multicriterială participativă	Părțile interesate	Crucial pentru rafinarea, evaluarea și selectarea opțiunilor de adaptare pe baza criteriilor convenite (pasul 4) într-un proces decizional colectiv.	Necesită expertiză în materie de criterii și analiză	Instrumente utile BCNUEJ, Participatory Multi-Criteria Decision Aid (MCDA).



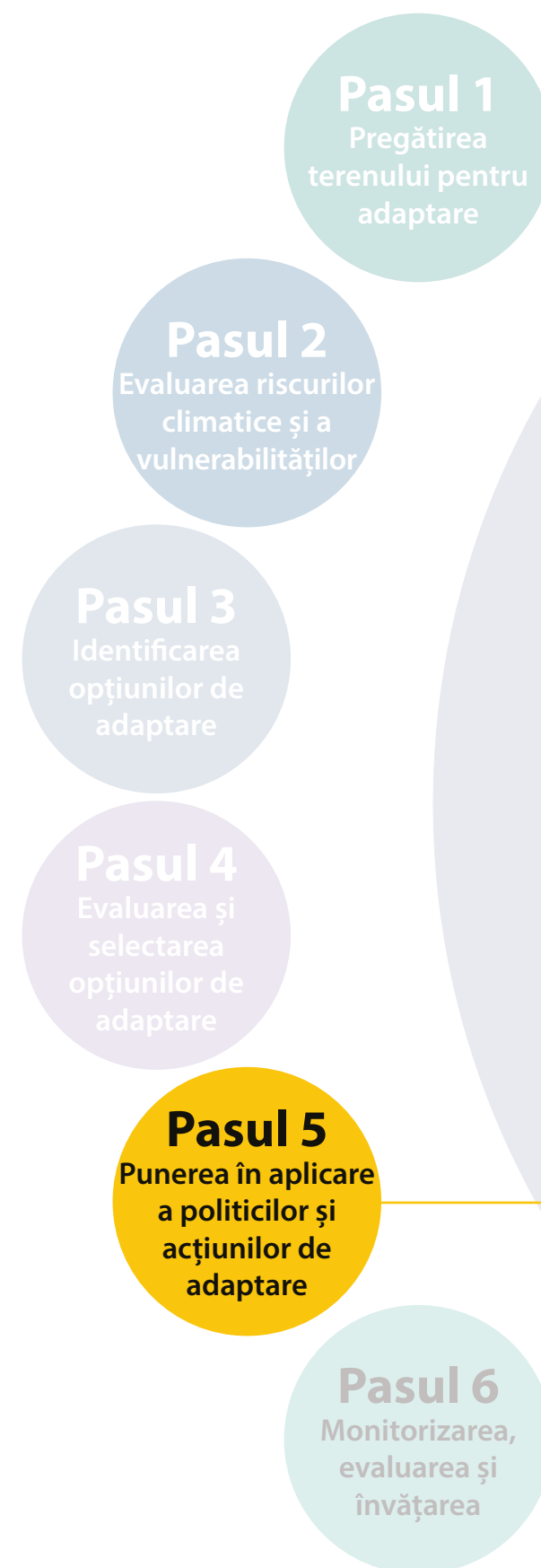
PASUL 5: PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICILOR ȘI ACȚIUNILOR DE ADAPTARE

Cum să citiți această secțiune:

Începeți prin a revizui obiectivele pentru a înțelege necesitatea de a implica părțile interesate și cetățenii în pasul 5 al RAST, care se concentrează pe implementare. Sunt sugerate activități participative și instrumente practice cu privire la modul de implicare și comunicare cu părțile interesate și cu cetățenii în elaborarea strategiilor de adaptare, a planurilor și a planurilor de punere în aplicare tarifate, identificarea surselor de finanțare și punerea în aplicare a acțiunilor de adaptare.

Obiectivele acestei secțiuni:

- Explicați modul în care părțile interesate din sectoarele public, privat și terțiar și cetățenii pot fi implicați în pasul 5 al RAST.
- Evidențierea activităților participative în vederea elaborării costurilor pentru planurile de punere în aplicare, identificarea surselor de finanțare și implicarea principalelor părți interesate publice și private în punerea în aplicare a politicilor.
- Furnizarea de instrumente, exemple de cadre și experiențe pentru colaborare și crearea consensului, bugetarea participativă și alte exemple pentru a încuraja dialogul structurat și munca colectivă pentru acțiuni de adaptare și implementare de succes.



Implicarea părților interesate și a cetățenilor în punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor de adaptare la schimbările climatice este esențială pentru a asigura eficacitatea acestora. În acest pas, puteți implica părțile interesate și cetățenii în:

- Elaborarea de planuri de punere în aplicare cu costuri pentru acțiunile de adaptare selectate
- Identificarea surselor relevante de fonduri și finanțare;
- Elaborarea planurilor de punere în aplicare a politicilor.



PLANURI DE ACȚIUNE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A ADAPTĂRII

În elaborarea planurilor de implementare, va fi important să implicați:

- Responsabili operaționali din sectorul public, privat sau terțiar care vor fi responsabili sau vor da socoteală pentru punerea lor în aplicare
- Experți cu cunoștințe specifice relevante, de exemplu în materie de standarde, specificații sau bune practici
- Părțile interesate și cetățenii care pot contribui în vreun fel la punerea lor în aplicare

De asemenea, va fi important să informați toți cetățenii care ar putea fi afectați sau care ar putea beneficia de punerea în aplicare a acestor planuri.

PROCESE PARTICIPATIVE DEZVOLTATE ÎN CADRUL PROIECTELOR FINANȚATE DE UE

Planurile de acțiune pentru punerea în aplicare a adaptării, inclusiv orice dezvoltare necesară a mediului favorabil (cum ar fi legislația, reglementările, politicile, strategiile, planurile sau stimulentele), pot fi un proces în care diverși participanți discută și deliberază cu privire la aspecte specifice pentru a asigura un dialog incluziv și structurat. Acest proces poate include facilitarea discuțiilor în cunoștință de cauză, crearea consensului și integrarea diverselor perspective pentru a se asigura că acțiunile și planurile rezultate sunt cuprinzătoare și susținute pe scară largă. Pentru mai multă inspirație, puteți vedea exemple de cadre dezvoltate de proiectele **PHOENIX** și **REAL DEAL**, finanțate de UE, și instrumente de implicare, precum **dialogul comunitar**. Alte instrumente, cum ar fi campaniile de promovare a schimbărilor climatice și cercetarea participativă bazată pe comunitate, sunt, de asemenea, propuse pentru a stimula implicarea și pentru a încuraja luarea deciziilor în colaborare.

BUGETE PARTICIPATIVE ECOLOGICE

Pentru elaborarea planurilor de punere în aplicare cu costuri calculate, pasul 5 poate fi însoțită de un proces de codecizie cu ajutorul **bugetării participative ecologice**. Acest lucru a fost demonstrat în **Lisabona** și **Barcelona** cu implicarea directă a cetățenilor în alocarea resurselor pentru proiectele climatice. Pentru a aduna diverse opinii și idei de la părțile interesate cu privire la sursele relevante de finanțare pentru punerea în aplicare a politicilor de adaptare la schimbările climatice, puteți utiliza activități participative (cum ar fi bugetarea participativă, atelierele părților interesate, forumurile deliberative, grupurile de reflecție, cercetarea participativă bazată pe comunitate sau întâlnirile publice). Pentru a vă ajuta să înțelegeți mai bine opțiunile de finanțare, **acest ghid** prezintă sursele și instrumentele, cum ar fi granturile, parteneriatele public-privat, crowdfunding-ul și fondurile filantropice, fiecare dintre acestea fiind explicată cu beneficii pentru luarea deciziilor în cunoștință de cauză.

STIMULENTE

La pasul 5, vă puteți angaja cu grupurile și rețelele de acțiune locală existente (de exemplu, rețeaua AdaptLocal și inițiativa **Consiliului Local al orașului Cascais**, Portugalia) sau puteți încuraja formarea acestora, dacă nu au fost deja înființate. În plus, la punerea în aplicare a măsurilor de adaptare, puteți utiliza **stimulente** precum instrumentele de politică de mediu (EPI) sau Nudge (de exemplu, a se vedea **proiectul UE Nudge pentru eficiența energetică**), precum și micro-subvenții, care pot determina schimbări comportamentale și pot sprijini obiectivele colective (a se vedea tabelul 3).





PASUL 5:

PUNEREA ÎN APLICARE A POLITICILOR ȘI ACȚIUNILOR DE ADAPTARE

29

Tabelul 3. Activități participative recomandate pentru implicarea părților interesate și a cetățenilor în pasul 5: punerea în aplicare a politicilor și adaptare

Activitate participativă	Grupul țintă	De ce să folosiți acest instrument în etapa 5?	Considerații	Exemple de instrumente utile, bune practici și experiențe
Buget participativ ecologic	Cetățeni	Luarea în comun a deciziilor privind alocarea bugetului prin implicarea cetățenilor pentru a se asigura că fondurile sunt utilizate pentru măsuri de adaptare. Aceasta ajută la prioritizarea acțiunilor pe baza nevoilor comunității și a aspectelor contextuale.	Complexitatea elaborării bugetului și a gestionării financiare	Instrumente utile Teoria schimbării în cadrul bugetării participative ca instrument de înțelegere a schimbărilor. Bune practici și experiențe Experiențe ale bugetului participativ ecologic din Scoția , la Lisabona , în Barcelona .
Campanie de advocacy pentru climă	Părți interesate; cetățeni	Promovarea integrării planurilor de adaptare în politicile mai largi, sensibilizarea și asigurarea sprijinului politic pentru măsurile de adaptare.	Necesită strategii de comunicare puternice	Instrumente utile Descrierea strategiilor de advocacy în Climate-ADAPT . Bune practici și experiențe Climate Chance Europe 2024 Summitul Walloniei. Registrul european al transparenței - Parlamentul European.
Stimulente	Părți interesate; cetățeni	Implementarea de stimulente pentru a încuraja schimbarea comportamentală și pentru a motiva și implica părțile interesate și cetățenii în implementarea și adoptarea măsurilor de adaptare.	Necesită monitorizare și evaluare eficace	Instrumente utile Descrierea stimulentelor economice pentru schimbarea comportamentului în Climate-ADAPT . Proiectul WEATHER finanțat prin PC7 și stimulentele pentru adaptarea transportului și impactul lor potențial. Prezentare generală a instrumentelor economice din cadrul proiectului UE EPI-Water .
Reuniuni publice	Părți interesate; cetățeni	Împărtășirea informațiilor despre planurile de adaptare și colectarea contribuțiilor colective pentru luarea deciziilor. Acest lucru asigură transparența și implicarea largă a comunității.	Potențial de participare redusă, necesită o bună facilitare	Bune practici și experiențe Sesiunea plenară a Benidorm Consiliului Local pentru Planul de adaptare la schimbările climatice. Forumul Economic Mondial Public: weforum . Orașul federal Bonn, în colaborare cu ICLEI, găzduiește Daring Cities, un forum global care le permite liderilor urbani și factorilor de decizie să facă față urgenței climatice.
Cercetarea participativă bazată pe comunitate (CBPR)	Cetățeni	Implicarea cetățenilor într-o analiză comună a măsurilor de adaptare și sprijinirea învățării reciproce cu dezvoltarea unor acțiuni de adaptare mai bine informate și acceptate.	Necesită o colaborare puternică a comunității	Instrumente utile Cutia cu instrumente a Universității din Girona , inclusiv CBPR. CBPR de la Centrul internațional suedez pentru democrație locală .
Grup local de acțiune pentru climă	Cetățeni	Angajarea grupurilor locale de acțiune pentru climă pentru a implica comunitățile și a facilita învățarea reciprocă. Acest lucru sprijină dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de adaptare localizate.	Sunt necesare o motivație și o coordonare susținute	Instrumente utile Grupul local de acțiune pentru climă .
Parteneriate public-privat (PPP)	Părțile interesate	Parteneriate între guverne, autorități locale și întreprinderi pentru cofinanțarea și implementarea proiectelor de adaptare la schimbările climatice.	Finanțare și expertiză partajate Risc de negocieri complexe	Bune practici și experiență Thames Barrier (Marea Britanie) cu un parteneriat pentru a proteja Londra de inundațiile provocate de marea.

PASUL 6: MONITORIZARE, EVALUARE ȘI ÎNVĂȚARE

Cum să citiți această secțiune:

Începeți prin a revizui obiectivele, care se concentrează pe implicarea părților interesate și a cetățenilor în pasul 6 al RAST, care acoperă monitorizarea și evaluarea punerii în aplicare a planurilor de adaptare la schimbările climatice. Această secțiune conține instrumente și proiecte de succes și puternice care pot încuraja implicarea și co-crearea publică, învățarea reciprocă și sprijinirea eforturilor de monitorizare.

Obiectivele acestei secțiuni:

- Explicați modul în care părțile interesate din sectoarele public, privat și terțiar și cetățenii pot fi implicați în pasul 6 al RAST.
- Înțelegeți cum să monitorizați procesele, realizările și rezultatele și cum să abordați provocările legate de termene și dificultățile în atribuirea rezultatelor.
- Evidențiați instrumentele de promovare a implicării, a învățării reciproce și a sprijinului pentru eforturile de monitorizare.
- Furnizați exemple de proiecte de succes care demonstrează participarea publicului la evaluarea progreselor, reducerea vulnerabilităților și asigurarea implicării pe termen lung și a calității datelor.

Pasul 1
Pregătirea
terenului pentru
adaptare

Pasul 2
Evaluarea riscurilor
climatice și a
vulnerabilităților

Pasul 3
Identificarea
opțiunilor de
adaptare

Pasul 4
Evaluarea și
selectarea
opțiunilor de
adaptare

Pasul 5
Punerea în aplicare
a politicilor și
acțiunilor de
adaptare

Pasul 6
Monitorizarea,
evaluarea și
învățarea

Monitorizarea punerii în aplicare a planului dvs. de adaptare la schimbările climatice prin concentrarea pe realizarea proceselor și a rezultatelor este simplă. Monitorizarea rezultatelor adaptării la schimbările climatice (de exemplu, în ceea ce privește modificările sensibilității și capacității de adaptare și, prin urmare, ale vulnerabilității la schimbările climatice, precum și ale expunerii la vulnerabilități și, prin urmare, la riscurile climatice) este dificilă din cauza:

- Timpului care poate fi necesar pentru punerea în aplicare a acțiunilor de adaptare din cauza domeniului de aplicare și a dimensiunii acestora
- Timpului necesar pentru ca acțiunile de adaptare să se maturizeze și să producă rezultate măsurabile, așa cum este cazul copacilor și al serviciilor ecosistemice oferite de aceștia
- Dificultăților de a atribui rezultatele unei acțiuni de adaptare. Acest lucru se poate datora gamei largi de variabile cu potențial de confuzie care pot funcționa la toate scările și dificultăților în identificarea unor comparații cu adevărat analoge
- Duratei pe care trebuie să se desfășoare monitorizarea, ceea ce ridică probleme practice privind finanțarea pe termen lung și utilizarea unei metodologii coerente pentru producerea de date comparabile. Prin urmare, schemele de monitorizare pe termen lung de succes sunt rare

Raportarea periodică a progreselor înregistrate în punerea în aplicare a planului dumneavoastră de adaptare la schimbările climatice către factorii de decizie și părțile interesate contribuie la consolidarea încrederii și a capacității dumneavoastră de adaptare. Prin implicarea activă a părților interesate și a cetățenilor în pasul 6, vă puteți asigura că strategiile de adaptare rămân dinamice, bazate pe dovezi, transparente, colaborative și receptive la nevoile contextuale.



IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI A CETĂȚENILOR ÎN MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA ADAPTĂRII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Implicarea părților interesate și a cetățenilor în această etapă poate contribui la construirea unei înțelegeri reciproce a progreselor în materie de adaptare, la promovarea colaborării, la sporirea încrederii și la încurajarea participării active la rafinarea și punerea în aplicare a strategiilor de adaptare la schimbările climatice. Această implicare garantează că eforturile de monitorizare sunt incluzive, transparente și receptive la evoluția riscurilor climatice.

Cum să implicăm părțile interesate și cetățenii în monitorizare, evaluare și învățare:

- Încurajarea co-monitorizării: Autoritățile publice, sectorul privat și societatea civilă pot colabora pentru a urmări progresele și a măsura rezultatele adaptării. Este important să se definească clar rolurile (cine raportează ce date, cât de des etc.) pentru a spori responsabilitatea.
- Facilitarea schimbului de date și a rețelelor de învățare: Puteți face acest lucru prin stabilirea de procese și platforme pentru schimbul de informații, bune practici și lecții învățate între diferite sectoare și comunități în vederea consolidării rezilienței la schimbările climatice.
- Utilizarea de metode de evaluare participative: Părțile interesate și cetățenii pot fi implicați în evaluarea eficacității prin sesiuni structurate de feedback, evaluări participative sau abordări bazate pe povești care captează informații calitative.

ȘTIINȚĂ CETĂȚENEASCĂ

Știința cetățenească oferă o abordare importantă pentru pasul 6 de implicare a publicului în urmărirea variabilelor legate de climă (relevante și pentru pasul 2), contribuind cu date în timp real și consolidând colaborarea dintre autorități și comunități. Implicarea cetățenilor favorizează învățarea reciprocă, analiza comună și îmbunătățește gradul de conștientizare a publicului cu privire la riscurile climatice și eficiența soluțiilor puse în aplicare.

Cum să implicăm cetățenii în monitorizarea adaptării la schimbările climatice:

- Definiți roluri de participare semnificative și oferiți orientări clare cu privire la modul în care cetățenii pot contribui (de exemplu, urmărirea temperaturii, raportarea nivelului inundațiilor, identificarea impactului climei asupra biodiversității).
- Asigurați calitatea datelor și a coerenței cu metodologia științifică cetățenească, cu sesiuni de formare, instrumente accesibile și mecanisme de validare pentru a contribui la menținerea unor contribuții fiabile.
- Sustineți implicarea în timp prin utilizarea mecanismelor de partajare a rezultatelor și de obținere a feedback-ului privind modul în care datele cetățenilor informează politicile și sporesc participarea pe termen lung.

Printre exemplele de inițiative științifice cetățenești se numără **proiectul ScienceUs**, laboratoarele de co-creare **NEWSERA** ale UE, **proiectul Hackair** privind calitatea aerului, **proiectul AGORA** UE al și aplicarea sa a științei cetățenești, precum și **Asociația Europeană a Științei Cetățenești (ECSA)**, care oferă resurse și prezintă proiecte de monitorizare participativă.

IMPLICAREA SECTORULUI PRIVAT ÎN MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Întreprinderile joacă un rol-cheie în urmărirea riscurilor climatice, în evaluarea impactului acțiunilor de adaptare și în integrarea rezilienței în operațiunile lor. Implicarea sectorului privat în această etapă poate spori inovarea, crea oportunități de investiții și consolida colaborarea dintre sectorul public și cel privat.

Cum să implicăm întreprinderile în monitorizare, evaluare și învățare:

- Sondaje și mecanisme de feedback: Administrațiile locale, asociațiile industriale sau inițiativele multilaterale pot elabora împreună sondaje pentru a evalua acțiunile de adaptare ale sectorului privat, pentru a identifica lacunele și pentru a urmări progresul în timp. De exemplu, Austria a utilizat **sondaje** pentru a evalua eforturile de reducere a riscurilor de inundații, obținând informații privind contribuțiile sectorului privat și domeniile care necesită îmbunătățiri.
- Co-dezvoltarea tablourilor de bord de monitorizare: Platformele digitale cu mai multe părți interesate pot fi concepute în colaborare pentru a vizualiza riscurile climatice, progresele în materie de adaptare și vulnerabilitățile specifice fiecărui sector. În Italia, autoritățile bazinelor hidrografice au dezvoltat **tablouri de bord** privind riscurile de inundații care implică asigurătorii, dezvoltatorii și factorii de decizie în gestionarea proactivă a riscurilor
- Încurajarea strategiilor adaptative ale întreprinderilor: Întreprinderile pot participa la grupuri de învățare inter pares, dialoguri sectoriale sau laboratoare de inovare pentru a perfecționa abordările de adaptare pe baza evoluției riscurilor și a experiențelor comune.





■ Publications Office
of the European Union

Mai multe informații:

Adaptarea la schimbările climatice -
Comisia Europeană (europa.eu)

Portalul misiunii UE privind adaptarea la
schimbările climatice (europa.eu)

Platforma misiunii [https://futurium.
ec.europa.eu/en/eu-mission-
adaptation-community/](https://futurium.ec.europa.eu/en/eu-mission-adaptation-community/)

#EUmissions

#HorizonEU

#MissionClimateAdaptation